

יהודי ארה"ב חיים בסרט. אנחנו לא

שלחו להדפסה

הם מתבוננים בנו מהצד, מזלזלים באתוס הציוני, מתעלמים מהאנטישמיות הגואה סביבם - ולא מכבדים את הדמוקרטיה הישראלית. יחס הממסד הדתי והממשלה כלפי יהדות ארה"ב לא עושים עימה חסד, אבל גם לאחינו שמעבר לאוקיינוס יש אחריות להתרחקות בין הקהילות ד"ר איתן שיקלי

לחצו כאן להגדיל הטקסט

עייפנו מהטפות המוסר של אנשים שלא נושאים באחריות על שלום אזרחיהם (צילום: gettyimages)

מזה כמה שנים יש מי שמאשים את ממשלת ישראל [ביצירת הפער בינינו לבין יהודי ארה"ב](#), בשל היחס כלפי הזרמים הליברליים והנושא המדיני. אינני מטיל ספק בכך שיחס הממסד הדתי בישראל לזרמים הליברליים והסכמתה שבשתיקה של הממשלה, הם שערורייתיים וצריכים לבייש כל ישראלי. עם זאת, גם יהדות ארה"ב לא חפה מהוספת דלק למדורת ההתרחקות בין שתי הקהילות.

[<< הכול על העולם היהודי - בפייסבוק של ערוץ היהדות. היכנסו >>](#)

[נטלי פורטמן היא רק סימפטום: ליהדות ארה"ב נמאס/ אטילה שומפלב](#)

בראש ובראשונה, תסכול ואכזבה מכך שיהודי ארה"ב מתבוננים מן הצד בפרק ההיסטורי המשמעותי ביותר בתולדות העם היהודי מזה אלפיים שנה, ובמקום להשתתף בו באופן פעיל ולתרום לו מספרית ואיכותית את מה ששום קהילה אחרת בעולם היהודי לא יכולה לתרום - נשארת מרבית קהילה זו מאחור, ומשדרת בכך לישראלים ולעולם שהמפעל הציוני איננו הכרחי.

קראו עוד בערוץ היהדות :

- [רוצה ברכה מהרב הראשי? שלם 2,880 שקלים](#)
- [הרב לאו ליהודי גרמניה: אל תסירו את הכיפה](#)
- [הגגו עצמאות בלעדינו: מכתב פתוח למירי רגב](#)

כותרת העיתון היהודי הנפוץ ביותר בארה"ב, The Forward, ביום העצמאות ה-70 למדינת ישראל הייתה: "הגיע זמן שישראל תכיר בכך שיהודי התפוצות כבר נמצאים בבית" (Are Already Home). עמדה מתריסה זו היא הניגוד המובהק לאתוס הציוני הקלאסי, המאמין שסופה של הגלות – בהתבוללות, באנטישמיות או בהיסגרות בין כותלי האורתודוקסיה.

אתם לא חיים את החרדות שלנו

על רקע מה שאמרה השבוע קנצלרית גרמניה בנוגע לאנטישמיות החדשה המתפתחת בארצה; תהליכי החקיקה המתגבשים [בסקנדינביה ובאיסלנד נגד ברית המילה](#); העצומה שהתפרסמה בצרפת מעל דפי העיתון Le Figaro נגד [האנטישמיות האיסלאמית הגואה](#); ומה שאנו יודעים על [היקף ההתבוללות בצפון אמריקה](#) – קשה מאוד שלא להסתכל בצער על כותרות כאלו ולא להרגיש מנוכר מהקולות המתעלמים מן המציאות המורכבת של יהודי התפוצות.

צפו: נטלי פורטמן מקללת בעברית

הישראלים גם עייפו מהטפות המוסר של אנשים שלא נושאים באחריות על שלום אזרחיהם. אי-הנחת של נטלי פורטמן לבוא לקבל פרס בישראל מצערת, אבל הישראלים לא חיים בסרט ורובם יעדיפו לוותר על ביקורה בארץ ומלבד שלא ייפגעו אזרחים וחיילים ביישובי עוטף עזה. ההתנהלות המוסרנית של יהודי ארה"ב שלא חווים את החרדות שלנו, מרחיקו ישראלים מהם.

כמו כן, רוב העם היושב בציון מצפה שיהודי התפוצות יכבדו את הדמוקרטיה הישראלית. חופש הביטוי שתושבי ישראל נהנים ממנו מרחיק לכת, ומי שמאמין שדרכה של הממשלה הנוכחית מוטעית, יכול לנסות לשכנע את אזרחי המדינה לבחור בדרך אחרת. מזה עשור נתן הציבור הישראלי את אמונו לקו פוליטי מסוים, וטעות חמורה היא "לבקש להציל את הישראלים מעצמם".

אנחנו ואתם - לא שווים בנטל

דעה אחרת:

נטלי פורטמן היא רק סימפטום: ליהדות ארה"ב נמאס / אטילה שומפלב

ההתרחקות האידיאולוגית של יהודי ארה"ב בשנת 2018 ממה שמייצגת הדמוקרטיה היחידה במזרח התיכון היא עובדה מוגמרת. לכן יהיה זה מסוכן מאוד להתייחס למהלך המתריס של פורטמן כאל אפיזודה חולפת. זה סימבול של שינויים דרמטיים שמתרחשים בתוך המשפחה, סמל למיאוס של יהדות ארה"ב

[לכתבה המלאה](#)

הציבור הישראלי כואב ומצר על התמעטותה של הקהילה היהודית הגדולה בעולם, ועל כך [שיותר מ-60% מבניה מתחתנים בנישואי תערובת](#). הוא מאוכזב מניסיונות חלק מהמנהיגות היהודית להתעלם מחומרת הבעיה, או גרוע מכך – להטיל את האחריות לכך על "מדינת ישראל המאכזבת".

חוסר הנכונות של חלק מהמנהיגות היהודית להודות בכישלונה בתחום זה, אף הוא [מרחיק את הישראלים מיהדות אמריקה](#). בהקשר זה, חשוב לצטט את אליוט אברמס - אינטלקטואל יהודי משפיע - שכתב לא מזמן ש"הסיבה האמיתית להתרחקות יהודי ארה"ב מישראל, היא השתנות אופייה של הקהילה היהודית המתערה יותר ויותר בסביבתה הנוכרית, כאשר פחות ופחות יהודים קשורים לקהילה המאורגנת, פחות ופחות יהודים מעניקים חינוך יהודי לילדיהם, יותר ויותר יהודים מתחתנים עם לא יהודים".

ולסיום, ישראלים רבים משלמים יום-יום מחיר קיומי, פיזי וכלכלי כבד כדי "לשמור על הבית" ולתרום לשגשוג ולפריחתו. הם מחוללים בשגרת יומם את נס תחיית השפה העברית, הספרות העברית, התרבות העברית, הכלכלה העברית, ההגנה העברית והריבונות העברית. הם מתקשים לקבל את הקולות הטוענים שיהדות ארה"ב, לא פחות מישראל, היא מרכז העם היהודי ושוות משקל בחשיבותה למדינת ישראל בהבטחת עתידו, שגשוגו וחיזוקו.

חטא הגאווה

הקירבה והמחויבות ההדדית הבלתי מותנית בין שתי הקהילות [הם נכסים אסטרטגיים חשובים לשרידות ולשגשוג של העם היהודי](#). שני מכשולים מרכזיים עומדים בפניה: מצד אחד, הקונסטלציה החברתית והפוליטית בישראל הנותנת כוח בלתי נסבל למפלגות החרדיות, המאלצות את ממשלות ישראל לנקוט במדיניות פוגענית כלפי הזרמים הליברליים.

איתן שיקלי (צילום: איתי נדב, מכון שכטר למדעי היהדות)

מצד שני, חטא הגאווה של חלק מהציבוריות היהודית בצפון אמריקה שלא מכירה בכישלונה לשמור על המשכיותו של העם היהודי ההולך, מתמעט ומתבולל. פתרון אפשרי לשתי הבעיות: עלייתם ארצה של חצי מיליון צעירים יהודים אמריקנים, שיהוו את הגשר החי לחיזוק ולביצור הקשר בין שתי הקהילות וישפיעו מבפנים על מדינת ישראל. אם נרצה, אין זו אגדה.

ד"ר איתן שיקלי עומד בראש קרן תל"י (תגבור לימודי יהדות) הפועלת בבתי הספר והגנים

הממלכתיים בישראל, ומרצה לחינוך יהודי במכון שכטר למדעי היהדות. הדברים משקפים את דעתו בלבד.

ב-30/4 יתקיים כנס בנושא מדינת ישראל ויהדות צפון אמריקה: כיצד נוכל לגשר על הפערים, במכון שכטר למדעי היהדות בשיתוף JTS.

תגיות: יהדות ארה"ב | נטלי פורטמן | התבוללות | יהדות התפוצות
[חזרה](#)